

DECIZIA nr. 295 din 26 aprilie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#)

EMITENT

• CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 687 din 7 august 2018](#)

Data intrării în vigoare 07-08-2018

Valer Dorneanu	- președinte
Marian Enache	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Mihaela Ionescu	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#), excepție ridicată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București în Dosarul nr. 10.209/4/2016/a2 al Judecătoriei Sectorului 4 București - Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 122D/2017.
2. Dezbaterile au avut loc la data de 19 aprilie 2018, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, în temeiul [art. 57](#) și [art. 58 alin. \(3\) din Legea nr. 47/1992](#), precum și al [art. 396 din Codul de procedură civilă](#), pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a amânat pronunțarea la 26 aprilie 2018.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 9 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 10.209/4/2016/a2, Judecătoria Sectorului 4 București - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#). Excepția a fost ridicată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București în procedura de verificare, în cursul judecății, a legalității și temeiniciei măsurii preventive a controlului judiciar luată față de inculpații din cauză prin Încheierea din data de 22 martie 2016, pronunțată de instanța de drepturi și libertăți din cadrul Judecătoriei Sectorului 4 București, rămasă definitivă la data de 28 martie 2016 prin Încheierea nr. 209 a Tribunalului București, măsură constatată ca legală și temeinică prin Încheierea de ședință din data de 29 aprilie 2016 a judecătorului de cameră preliminară, menținută prin încheierile judecătorului de cameră preliminară din datele de 24 iunie 2016, 29 iulie 2016, 23 septembrie 2016, respectiv 11 noiembrie 2016.
4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul arată că prin Încheierea din 11 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 10.209/4/2016/a1.5, judecătorul de cameră preliminară a constatat legalitatea și temeinicia luării măsurii preventive a controlului judiciar și a menținut această măsură până la o nouă verificare, dar nu mai târziu de 60 de zile de la pronunțarea respectivei încheieri. După trecerea cauzei din camera preliminară în faza de judecată, conform [art. 208 alin. \(1\) din Codul de procedură penală](#), instanța de judecată a stabilit termen la data de 9 ianuarie 2017, ora 12,00, în vederea verificării, potrivit [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#), a măsurii preventive a controlului judiciar sub care se aflau inculpații. Precizează că data de 9 ianuarie 2017 reprezintă cea de-a șazecea zi a controlului judiciar, așadar ultima zi a acestei măsuri preventive, care se va încheia la ora 24,00. Arată că, potrivit [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#), instanța de judecată verifică din oficiu dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea, prelungirea sau menținerea măsurii preventive, înainte de expirarea duratei acesteia, cu citarea inculpatului. De asemenea reține că, potrivit [art. 129 din Constituție](#), împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii, iar, conform [art. 206 alin. \(1\) din Codul de procedură penală](#), împotriva încheierilor prin care instanța dispune, în primă instanță, asupra măsurilor preventive inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare.
5. Susține că normele procesual penale ale [art. 208 alin. \(2\)](#) sunt neconstituționale în raport cu [art. 129 din Constituție](#), în condițiile în care, deși acestea prevăd că verificarea măsurilor preventive trebuie realizată de instanța de judecată înainte de expirarea duratei acestora, același text legal criticat nu impune instanței de judecată respectarea termenului de 48 de ore, prevăzut de [art. 206 alin. \(1\) din Codul de procedură penală](#), în care procurorul poate face contestație, astfel că, în situația în care instanța de judecată dispune revocarea măsurii

preventive cu mai puțin de 48 de ore înainte de expirarea duratei acesteia, procurorul nu va mai avea la dispoziție 48 de ore pentru formularea contestației. Astfel, în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, în situația în care instanța de judecată va revoca măsura preventivă a controlului judiciar, procurorul va avea la dispoziție mai puțin de 12 ore pentru declararea și motivarea căii de atac a contestației împotriva încheierii instanței de judecată, iar, dacă procurorul va declara contestație după ora 24,00 a zilei de 9 ianuarie 2017, măsura preventivă a controlului judiciar va înceta de drept, conform [art. 241 alin. \(1\) lit. a\) din Codul de procedură penală](#), iar contestația procurorului va fi respinsă.

6. De asemenea susține că normele procesual penale criticate sunt de natură a crea reale dificultăți și judecătorilor din cadrul instanței de control judiciar care trebuie să soluționeze contestația parchetului, în condițiile în care, potrivit [art. 206 alin. \(6\) din Codul de procedură penală](#), contestația formulată de procuror împotriva încheierii prin care s-a dispus revocarea unei măsuri preventive sau înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă se soluționează înainte de expirarea duratei măsurii preventive dispuse anterior. Așadar, datorită verificării măsurilor preventive cu mai puțin de 48 de ore înainte de expirarea acestora, dosarul cauzei este înregistrat foarte târziu la instanța de control judiciar, iar, pentru judecătorul chemat să soluționeze contestația parchetului, intervalul de timp rămas până la expirarea măsurii preventive este insuficient pentru studierea cauzei, pentru derularea ședinței și pentru soluționarea contestației în raport cu dispozițiile referitoare la înfăptuirea justiției cuprinse în [art. 124 din Constituție](#). În acest sens face referire la Decizia Curții Constituționale [nr. 336 din 30 aprilie 2015](#), paragraful 46.

7. Totodată, consideră că prevederile [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#) sunt contrare și dispozițiilor [art. 131 alin. \(1\) din Constituție](#). Menționează deciziile Curții Constituționale [nr. 190 din 26 februarie 2008](#), respectiv [nr. 76 din 26 februarie 2015](#), în care s-a reținut că legiuitorul constituant a înțeles să facă din Ministerul Public un reprezentant al interesului social, general și public, care să vegheze la aplicarea legii și la apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor. Una dintre formele concrete prin care Ministerul Public își poate realiza acest rol este aceea de a participa la judecarea proceselor, în orice fază a acestora, de a exercita căile de atac și de a pune concluzii în acord cu obiectivele stabilite de Constituție. Or, susține că, prin nerespectarea termenului de 48 de ore prevăzut de [art. 206 alin. \(1\) din Codul de procedură penală](#), în care procurorul poate formula și motiva contestația împotriva încheierii instanței de judecată, [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#) împiedică exercitarea deplină a atribuțiilor stabilite de [art. 131 alin. \(1\) din Constituție](#) în sarcina Ministerului Public.

8. Judecătoria Sectorului 4 București - Secția penală consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este întemeiată, achiesând întru totul la concluziile formulate de autor în susținerea excepției.

9. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

10. Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este, în principal, inadmisibilă și, în subsidiar, neîntemeiată. Cât privește soluția de inadmisibilitate reține că autorul excepției nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, de vreme ce normele procesual penale ale [art. 208 alin. \(2\)](#) sunt criticate pentru ceea ce nu conțin, respectiv dispoziția ca instanța să respecte termenul de 48 de ore înainte de expirarea duratei măsurii preventive. Totodată, consideră că prevederile [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#) nu sunt de natură a aduce atingere [art. 124](#), [art. 129](#) și [art. 131 alin. \(1\) din Constituție](#), în condițiile în care verificarea legalității și temeiniciei măsurii preventive se face potrivit [art. 362 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#). Faptul că instanța de judecată verifică din oficiu dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea, prelungirea sau menținerea măsurilor preventive este tocmai în sensul bunei desfășurări a procesului penal și asigurării realizării obiectului acțiunilor exercitate în procesul penal și nu este de natură a aduce atingere [art. 124 din Constituție](#). Totodată, împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul judecății procurorul poate formula contestație, potrivit [art. 206 din Codul de procedură penală](#), astfel încât apreciază că [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#) nu aduce atingere dispozițiilor [art. 129](#) și [art. 131 din Constituție](#).

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctul de vedere al Guvernului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor [art. 146 lit. d\) din Constituție](#), precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

- 13.** Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#), având următorul conținut: „Instanța de judecată verifică din oficiu dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea, prelungirea sau menținerea măsurii preventive, înainte de expirarea duratei acesteia, cu citarea inculpatului.”
- 14.** În susținerea neconstituționalității normei penale criticate, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale [art. 124](#) referitor la înfăptuirea justiției, [art. 129](#) privind folosirea căilor de atac și [art. 131 alin. \(1\)](#) potrivit căruia, în activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.
- 15.** Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că aceasta a fost ridicată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București în procedura de verificare, în temeiul [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#), în cursul judecării, a legalității și temeiniciei măsurii preventive a controlului judiciar luată față de inculpați din cauză. Pe fondul excepției, autorul acesteia - Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București - susține, în esență, că normele procesual penale ale [art. 208 alin. \(2\)](#) sunt neconstituționale în raport cu dispozițiile constituționale invocate, în condițiile în care, normele criticate prevăd că verificarea măsurilor preventive trebuie realizată de instanța de judecată înainte de expirarea duratei acestora, iar același text legal criticat nu impune instanței de judecată respectarea termenului de 48 de ore, prevăzut de [art. 206 alin. \(1\) din Codul de procedură penală](#), în care procurorul poate face contestație, astfel că, în situația în care instanța de judecată va dispune revocarea măsurii preventive cu mai puțin de 48 de ore înainte de expirarea duratei acesteia, procurorul nu va mai avea la dispoziție 48 de ore pentru formularea contestației. Așadar - susține autorul excepției - în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, în situația în care instanța de judecată va revoca măsura preventivă a controlului judiciar, procurorul va avea la dispoziție mai puțin de 12 ore pentru declararea și motivarea căii de atac a contestației împotriva încheierii instanței de judecată, iar, dacă procurorul va declara contestație după ora 24,00 a zilei de 9 ianuarie 2017, măsura preventivă a controlului judiciar va înceta de drept, conform [art. 241 alin. \(1\) lit. a\) din Codul de procedură penală](#), iar contestația procurorului va fi respinsă.
- 16.** Cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate, Curtea reamintește jurisprudența sa potrivit căreia „legătura cu soluționarea cauzei”, în sensul [art. 29 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992, republicată](#), presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie îndeplinite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun aceste dispoziții legale, în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului (a se vedea [Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014). Prin urmare, condiția relevanței excepției de neconstituționalitate, respectiv a incidenței textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești, nu trebuie analizată în abstracto, ci trebuie verificat, în primul rând, interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales din prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității textului de lege criticat. În contextul analizei admisibilității excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că, în cauză, printr-o încheiere diferită de cea prin care instanța de control constituțional a fost sesizată, pronunțată, de asemenea, în data de 9 ianuarie 2017 de către Judecătoria Sectorului 4 București - Secția penală, s-a constatat legalitatea și temeinicia luării măsurii preventive a controlului judiciar față de inculpați și, în temeiul [art. 362 alin. \(2\)](#) raportat la [art. 208 alin. \(2\)](#) și [alin. \(5\) din Codul de procedură penală](#), s-a menținut măsura preventivă a controlului judiciar luată față de inculpați.
- 17.** În aceste condiții, Curtea reține că normele procesual penale criticate sunt aplicabile în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, constituind temeiul verificării măsurilor preventive în cursul judecării. Curtea constată, însă, că, în speță, este incidentă o cauză de inadmisibilitate, și anume lipsa condiției interesului în invocarea excepției de neconstituționalitate, prin prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității normelor procesual penale criticate. Cu alte cuvinte, eventuala admitere a prezentei excepții de neconstituționalitate nu ar produce niciun efect în cauză, de vreme ce, verificând măsura preventivă a controlului judiciar, judecătorul a constatat legalitatea și temeinicia luării acesteia, menținând-o. Așadar, în cauză, instanța de judecată nu a dispus revocarea măsurii preventive a controlului judiciar luată față de inculpați ori înlocuirea acesteia cu o altă măsură preventivă pentru ca reprezentantul Ministerului Public să justifice un interes procesual în invocarea excepției de neconstituționalitate din perspectiva formulării unei contestații împotriva încheierii din 9 ianuarie 2017, pronunțată de Judecătoria Sectorului 4 București - Secția penală, în Dosarul nr. 10.209/4/2016/a2.
- 18.** Curtea constată, așadar, că motivele de neconstituționalitate formulate în susținerea prezentei excepții de neconstituționalitate relevă doar o situație ipotetică în care s-ar putea constata că norma procesual penală este lovită de un viciu de neconstituționalitate.
- 19.** În plus, Curtea constată că motivele de neconstituționalitate formulate de autor relevă o problemă de interpretare și aplicare a normelor procesual penale criticate. Interpretarea legilor este operațiunea rațională, indispensabilă în procesul aplicării și respectării acestora, având ca scop clarificarea înțelesului normelor juridice sau a câmpului lor de aplicare (a se vedea, în acest sens, [Decizia nr. 1.560 din 7 decembrie 2010](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 24 februarie 2011), iar, în procesul de soluționare a cauzelor cu care au fost învestite, această operațiune este realizată de instanțele judecătorești, în mod necesar, prin recurgerea la metodele interpretative.

20. În cauză, Curtea reține că normele procesual penale criticate reglementează în materia măsurilor preventive, stabilind obligația instanței de judecată de a verifica, din oficiu, la primirea dosarului din camera preliminară, legalitatea și temeinicia măsurii preventive căreia îi este supus inculpatul, cu respectarea procedurii reglementate în [art. 208 din Codul de procedură penală](#), ținând cont însă de faptul că, în această fază procesuală, împotriva încheierilor prin care instanța dispune asupra măsurilor preventive inculpatul și procurorul pot formula contestație, în condițiile [art. 206 din Codul de procedură penală](#). Cu alte cuvinte, în îndeplinirea obligației ce decurge din norma procesual penală criticată este necesar ca instanța de judecată să aibă în vedere cadrul (sistemul) din care face parte aceasta din urmă, astfel încât, prin interpretarea sistematică a normelor incidente materiei verificării măsurilor preventive în cursul judecătii, să stabilească în mod corect și coerent sensul legii. Curtea constată însă că instanța de judecată - exprimându-și opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată - consideră că aceasta este întemeiată și achiesează întru totul concluziilor formulate de autor, deși acestea din urmă relevă, în realitate, o problemă de greșită interpretare și aplicare a normelor procesual penale incidente, iar nu veritabile critici de neconstituționalitate. Or, Curtea a stabilit în jurisprudența sa că nu are competența de a elimina, pe calea controlului de constituționalitate, o anumită interpretare izolată și vădit eronată a textului de lege criticat, legislația în vigoare oferind alte remedii procesuale ce au ca scop interpretarea unitară a normelor juridice. A accepta un punct de vedere contrar ar echivala cu încălcarea competenței instanțelor judecătorești, iar Curtea și-ar aroga competențe specifice acestora, transformându-se din instanță constituțională în una de control judiciar (în acest sens, [Decizia nr. 276 din 10 mai 2016](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 28 iulie 2016).

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 208 alin. \(2\) din Codul de procedură penală](#), excepție ridicată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București în Dosarul nr. 10.209/4/2016 /a2 al Judecătoria Sectorului 4 București - Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoria Sectorului 4 București - Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 aprilie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,

Mihaela Ionescu
